

Diplom vår 2017

Forarbeid

Ida Lise Letnes

Introduksjon

- Overordnet tema: Den gode boligen

Stedet

- Om tomta
- Kart
- Bilder fra Innherredsveien

Intensjoner

- Mål med oppgaven
- Problemstilling

Arbeidsmetode

- Verktøy
- Arbeidet inndelt i faser

Kilder

Overordnet tema: Den gode boligen

Våre tanker om hva som er en god bolig forandrer seg med tiden. Selv om våre basisbehov er de samme som de alltid har vært; beskyttelse fra vær og vind, komfort og trygghet – forandres stadig våre forventninger til en god bolig.

Hvor mange kvadratmeter vi har bruk for og hvor mange personer som bor i hver enkelt husholdning er sterkt knyttet til våre forventninger til "den gode boligen". Arealveksten i samfunnet har vært betydelig høyere enn befolkningsveksten i siste halvdel av 1900-tallet. Siden 1960, har vi fordoblet antall kvadratmeter tilgjengelig per person (Gaia Arkitekter, 2003).

Det som for ti år siden var den gode boligen er kanskje ikke det samme i dag. Et konkret eksempel er at i dag har mange hjem to bad, mens det var veldig uvanlig for noen tiår siden. Går vi enda lengre tilbake i tid var funksjoner som tørking og vasking av tøy fellesfunksjoner, mens det i dag er selvsagt at disse oppgavene løses inne i hver enkelt husholdning. Utviklingen går heller mot stadig flere spesialfunksjoner og spesialrom som vi til og med sjeldent bruker. Vi deler opp planløsningen i TV-stue, hjemmekontor, gjesterom og badstue.

Samtidig som vi har den materielle arealveksten i husholdningene, går stadig antall beboere i husholdningene ned. Etter krigen har

familiestrukturen endret seg kraftig: I dag bor 877 983 nordmenn alene i en husholdning (SSB, 2016). Mens vi før levde større deler av livet i et familiefellesskap, er det i dag stadig flere som bor alene. Etter en tid som trøblete tenåringer, flytter vi i dag tidlig ut fra familien for å forsørge oss selv. I den andre enden av livet opplever vi at barn flytter ut og at ektefeller dør. Vi lever lengre, og særlig lengre utenfor familiefellesskapet. Ikke bare er det veldig lite bærekraftig at alle skal ha sin egen leilighet, det er også for lett å si at det er på grunn av positiv økonomisk utvikling at flere har muligheten til å være mer selvstendig. Delvis på grunn av sosiale prosesser tvinges folk til å bo alene. Vi står utenfor en familie og det lille fellesskapet, men blir mer avhengig av det store statlige fellesskapet.

Hva som er den gode bolig for oss definerer vi av hvilke valg andre tar, og hva andre har tilgjengelig. Har jeg nok? Har jeg det samme som alle andre? Hvis våre tanker om hva som er den gode boligen stadig forandres, burde vi som arkitekter kunne være med å bidra til å forme idealet om den gode bolig. Gjennom å tegne og bygge arkitektur, men også ved å snakke og skrive.

Et stort problem i dagens boligmarked er produksjonen av nesten helt like planløsninger, noe som er med på å forsterke noen av de trendene jeg allerede har påpekt. Jeg tror vi må begynne å utforme andre planløsninger, og bidra til et større mangfold på boligmarke-

det. Vi må vise at det finnes flere måter å bo på, og flere løsninger som kan være "den gode boligen". Kanskje krever det at vi tenker nytt om den måten vi lever på i dag, men når det kommer til stykket – så er vel det bare bra?

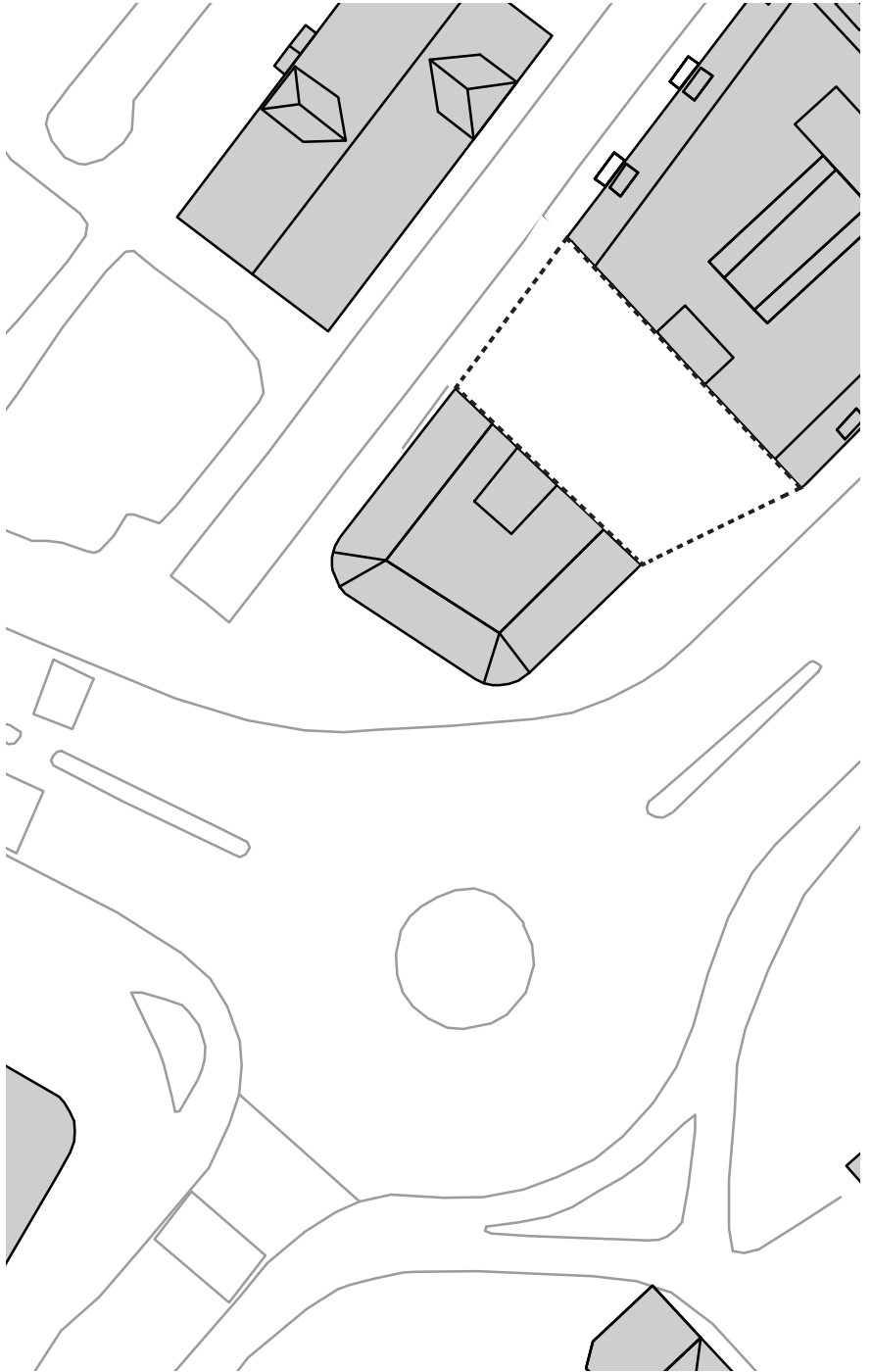
I arbeidet med masteroppgaven ønsker jeg å utforske det å dele i et fellesskap. For å oppnå arkitektur av en høyere kvalitet, men også for å undersøke andre måter å bo på. Mennesker er forskjellige, og arkitekturen må alltid gi oss mulighet til å møtes på gode måter i små og store fellesskap, men også mulighet til å være alene – i komfortabel distanse til fellesskapet. Jeg tror den måten vi bygger boliger på i dag ikke er bærekraftig, verken i bruk av materialer eller areal, og vi må undersøke andre alternativer for å finne nye svar.

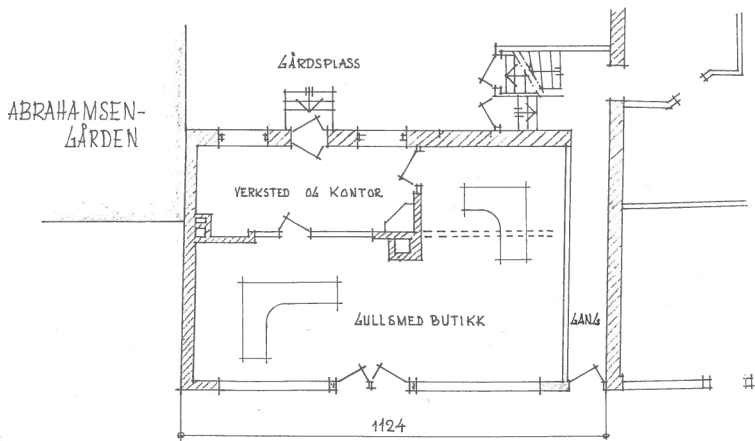
Tomt

Tomta jeg har valgt ligger i Innherredsveien i Trondheim, og er spennende av flere grunner. Det er en urban tomt, med naboer på hver side. Dette gir muligheten for å lage en bygning som er skreddersydd for akkurat denne situasjonen. Tomta ligger dessuten i en situasjon hvor det i nær fortid har foregått store endringer og mye byggearbeid. En del av mitt arbeid vil være å vurdere om eksisterende bystruktur skal endres i noen grad. For eksempel ved å vurdere endring av trafikksituasjonen. Inntil bare få år siden lå et av Innherredsveiens siste trehus i denne gata. I dag utgjør tomten et "hull" i i byen.

Mål med oppgaven

Å lage en arkitektur som gir oss mulighet til å møtes på gode måter i små og store fellesskap, men også mulighet til å være alene – i komfortabel distanse til fellesskapet.

Oppgavestillinger

- Tegne en boligplan som har en utradisjonell utforming og bruke en utradisjonell boform som katalysator for å oppnå dette. Jeg ønsker å lage en bygning med en spennende romlig organisering.
- Lage et "hus i byen", hvor beboerne kan ha en identitet knyttet til hele bygningen, ikke bare sin egen leilighet. Følelsen av å være "hjemme" skal være tilstede fra man entrer bygningen, og ikke bare når man går inn på sine egne private rom.
- Tegne en fasade som hører til i byen. Løse fasaden gjennom komposisjon, tektonikk og konstruksjon.
- Utforme en bygning i en urban situasjon og som er spesielt tilpasset for stedet
- Arbeide gjennom hele semesteret med modellarbeid, særlig i 1:200 og 1:50 for å oppnå disse øvrige målene.

- 1:2000 Orienteringsplan
- 1: 500 Situasjonsplan
- 1:200 Situasjonsmodell
- 1:100 Fasadetegning i gatesituasjon
- 1:100 Plan
- 1:100 Snitt
- 1:50 Fasadeutsnitt
- 1:50 Modell av romlig organisering
- 1:20 Interiørmodeller
- Perspektivtegning som viser bygningen i gatesituasjon

Diplomarbeidet inndelt i faser.

Fase 1: januar – februar

Forarbeid, analyse og tomteundersøkelser.

Her vil jeg prøve å bruke så mye som mulig tid på tomta, og finne gode referanser. Jeg har samtidig en ambisjon om å allerede på et tidlig tidspunkt starte med å prosjektere og tegne. Arbeid med å lage modell i 1:200 av området rundt tomta er også en del av denne fasen. Til inspirasjon for programmet i bygningen ønsker jeg å besøke kollektivet Bergsligata 13 (Trondheim), for å høre deres tanker om det å bo i et bofellesskap.

Fase 2: februar - april

Prosjektering

Prosjekteringsfasen vil utgjøre den lengste fasen i arbeidet. Her er det gjennom modellbygging i 1:200 (finne riktig urban strategi) og 1:50 (arbeide med romorganisering og fasadeuttrykk) som vil være viktig i utvikling av prosjektet. Samtidig vil verktøy som snitt og plan være med å utvikle prosjektet.

Fase 3: april - mai

Produksjon

I denne siste fasen vil jeg produsere tegninger, modeller og illustrasjoner til presentasjon av oppgaven. Jeg ønsker å bruke de samme illustrasjonene, tegningene og modellene til presentasjon som til utvikling av prosjektet. Målet er ikke å produsere mange nye ting i denne fasen, men heller ferdigstille materiale.

Viktige datoer:

15.12 Uttak masteroppgave

09.01 Oppstart etter jul

09.03 Midtveiskritikk

21.04 Innlevering forarbeid

15.05 Levering masterarbeid

- Gaia Arkitekter (2003) Arealforbrukets miljøbelastning i boliger, opsjoner for arealeffektivisering. Statens Byggetekniske Etat
- SSB (2016) <http://www.ssb.no/befolkning/statistikker/familie>
hentet 06.11.2016